

Na čp. 26 jest dosud nápis na dřevěné lomenici :

Spomoci Pána Boha jest již vystavěno, buď on
a jeho jméno pochváleno. Nákladem manželů
Františka a Anny Kulštejnův č. p. 26

L. P. 18 28/5 74.

Na čp. byl nápis :

Dej Bůh štěstí tomu domu,
vystavěl jsem, nevím komu. Kdo v něm
bude přebývat, tomu rač Bůh požehnati !
Jsem jen šafář na krátký čas.

Starší chalupy rděné i zachovalé dřevěné bývají obyčejně
při přestavbě zdviženy tak zv. pulstokem, aby se na-
hornu více vešlo píce a obilí. Pulstok jest obilí pekny.

Někde říci, že by toto zdvižení chalupy dodalo jí vzhledu.

Krytiny doškové, šindelové jest pořádku. Spíše ještě z
dob předválečných se udržuje lepenka. Nová krytina se
dělá z kaštek hliněných, i cementových.

V r. 1928 byla škola pokryta eternitem místo světlé
břidlice. I na střeše chalupy čp. 24 jest eternit.

Dřevěná světlice Rud. Hlaváčka čp. 7 nesmí se přesta-
vovati, protože uží okní světlice, jež bude pro jejímu
odstranění rozšířena.

Jest chvályhodno, že stavební komise a obecní úřad
při povolování stavby dbá toho, aby nebyl kašen vzhled
obce výstředními a nepěknými stavbami.

Rok 1933.

Tento rok napočal ve znamení hospodářské světové
krise, která neustála bez důsledků ani v naší vesnici.
Její příznaky se projevovaly již v letech 1931 a 1932
velkým poklesem cen hospodářských produktů: obilí
a dobytek, avšak rok 1933 vedl se vyvrcholením je-
to hospodářské krise. Neraměstnanost nerasáhla pří-
mo naší obce, jelikož v celku nebylo osob nezaměst-
naných a téměř vše obyvatelstvo žilo z půdy. V
obci naopak před vánoční 1932 byla konána sbírka
obilí pro nezaměstnané z okolí a sehnalo se 600 kg žita.
Neraměstnanost ve světě byla patrna z velkého mno-
ství uchazečů o práci v zemědělství, hlavně z mužské-
ho dorostu a to Čechů, Němců a nejvíce Slováků, z
nichž mnozí jsou tu zaměstnáni jako krmíči, čle-
dínové a podobně. Velmi mnoho přešlo osob, jež již
odvykly práci a stavají se dubáky na obřích pracujících.
Často se zase objevují cikáni a pasí, od nichž nějaký
čas byl pokoj. Zhusta přicházejí podomní obchodníci,
velmi často sklenkaři, Bosňáci, s látkami Rumuni,
s kořičky, s mydlem, a všichni nařikají na plé-
časy. Hospodářská krise (snížení cen hospodářs. pro-
duktů a udržení cen průmyslových a jiných) způ-
sobila omezení nákupů zboží, zneemožnila větší
stavby a nákladnější investice, pro něž není uhrady.
Obyvatelstvo se uskrovnuje i v domácnosti, namnoze
sladí se opít cukrinem, šetrí se na oděvu, samo se-
bou i na zábavách, takže plesy, poutní a posvi-
censké zábavy ztratily na své hluchosti a nebva-
jí až do rána. Nedostatek peněz postihl také všelike
humanitní akce, různé sbírky, jež se dříve prováděly
se slušným výsledkem. Zadlužení občanů za tento rok
sice nevrostlo, ale vklady u Kámpulic. ubyly o 66.000 Kč.

Důsledky hospo-
dářské krise a
neraměstnanost

Jinak rok 1933 byl pro hospodáře velmi pohodlný pro všechnu práci jarní, žně i podzimní. Úroda pšenice byla dobrá, obilí hlavně ořmí, namnoze velmi dobrá. Žita dosáhla výšky přes 2 m, rovněž pšenice a jař byly dlouhé. Posekání ořmí bylo místy obtížné jak strojem, tak ručně kosou, ale počasi ke sklizení bylo velmi příznivé. Rovněž byla dobrá úroda bramborů a řepy. Velká úroda v celé Republice způsobila pokles cen obilí: V prosinci 1933 prodával se 1 q: žita za 80-90 Kč, pšenice za 120-130 Kč, ječmene za 75-85 Kč, ovesa za 50 Kč, bramborů za 20-30 Kč. Rovněž ceny dobytka klesly, hověz. 1 kg živé váhy na 2-3 Kč, vepřov. 4-5 Kč.

Starší křoviny prodávány od oka za kus 400-800 Kč. Velkou ranou pro zdejší hospodáře byl pokles cen podsvinčat, na kterýž chov byla naše vesnice dobře zvržena. I ve středním hospodářství měli 4-5 prasnic, v chalupě 2, a až do podzimu 1933 chov podsvinčat se dobře vyplácel. Před zimou 1933 ceny podsvinčat klesly na 60-40 Kč za párka. Podsvinčata se prodávala se ztrátou a ani mnohdy nebylo kupců.

Podobně bylo s krmnými vepři, jejich cena byla na živou váhu 3½ - 4½ Kč. Ujala se tudíž v obci částečná svépomoc: porážení krmných vepří pro výsek v obci, čímž se maso lépe speněžilo.

Před jarem 1933 byly všechny ovocné stromy v obci postříkány roztokem karbolinu proti pučlivci švestkové, již byly hlavně švestky napadeny. Postřík vyřádkal si nákladu asi 2.000 Kč. Přes toto opatření většina švestek k podzimu uschla a toho roku nebylo ovoce: švestek. Jelikož švestkových stromů u Brocné bylo nejvíce, utrátil se před májovou krmný peníz za švestky a ještě jich zůstalo v násobě pro domácnost.

Na vypracovanou půjčku přáve k r. 1933 bylo upraveno: Obec Brocná 2.000 Kč, Kámpelická 10.000 Kč a jednotlivci dobročinní, pokud se zjistilo, 6.700 Kč. Něco málo bylo také upraveno na nedoplatky daní. Po jarním nasazení obec prováděla opravy obecních cest a naivse vypracování naturové práce (dovazy a ruční práce), jelikož pro bylo opravy nemí uhradily v rozpočtu. Z obecní pokladny se zaplatil kvámen v lomů Křant. Lufelidy ve Lviné Dvůr a potřebné roury.

Byla spravena cesta k Roudnému, na Dělnice, do Látkou a k Borovinám. Naivse před Kulstějnovým statkem byla vyvýšena velkými množstvím dřev na vářky se Lviné (k novému rybníčku).

Jelikož bylo a další práce ve vsi jsou rozvrženy na 2 roky, bude v r. 1934 v kronice smínka a počtu odpracovaných dní povozů, ručně, množství materiálu a odhadu nákladů v Kč.

Roku 1933 narodily se v obci 3 děti. Zemřely 3 osoby: Alojs Knap, chalup. a koky. z Věsky ve věku r. Josef Rydygr, rolník na Věse čp. 3 ve věku 69 r. Marie Ehlová, která chodila po stádku, ve věku 83 r. Svátky byly 4: Marie Hrušková provdala se za J. Hlaváčka ze Lviné, Anna Vyraňová z hostině za Karla Ehlu, roln. v Lukavici, Marie Koršová do Opocna, Františka Rydygrová z Věsky 3 za Františka Noska, rolníka v Brocné čp. 30.

Místní studující: Josef Kárašek a Jarmila Kulstějnová na gymn. v Rychnově, Jarosl. Kárašková na učitel. nistavě v Levicích (Slovensko), Jarmila Popová čp. 1 na obchodní škole v Praze, Věra Hodovalová na hospod. škole ve Skřivanech u Hradu Králové.

Aktivní vojenskou službu konal Rudolf Hlaváček z čp. 7. Do nistavě choromyslných v Kosmonosích byl odvezen Frant. Kovář z čp. 29.

Půjčka přáve.

Opravy cest.

Poměry lidopisné.

Hospodářská krise ochromila stavební ruch. V roce 1933 přestavěl Jos. Rydygr, rot. na Věse čp. 3 stodolu, jež 18. března vyhořela, dále Rudolf Hlaváček chlév s přílehlou stodolou a Josef Zábokický v Látkou přestavěl část hospodářs. budov.

Karidoročně od převratu byla oslavována památka m. J. Husi 5. nebo 6. července průvodem s hudbou ke hranici na Dělnice, kde mívá proslav. správ. šk. Jar. Kervaissek. V r. 1933 tato oslava nebyla konána pro obléhání s hud. Besídka k 83. narozen. p. presid. Masaryka byla konána u Šenfeldů 18. března na hojně účasti rodičů.

24. března konána u Vyravi přednáška spisovatele N. : Ochrana ovocného stromoví. Účast byla nepatrná. 14. června u Šenfeldů přednáška 2 profesori z Rolič. školy v Kostelci u Olb. : Naše hospodář. situace a nyníjší rolník. Účast byla prostřední.

Místní dorost republ. strany konal občasně exkurse do hospodářských a průmyslových závodů.

Hasičský ples byl pořádán u Šenfeldů, společ. u Vyravi. Krbová. večer v puště u Šenfeldů. Pořádátek místní a solničtí. Po Velikonocích divčí věneček u Šenfeldů.

Okreskové hasič. cvičení bylo konáno o svatočís. svat. v sadi Jos. Šorce, velitele, a večer tanec. ráb. u Šenfeldů. Poutní rábava byla u Šenfeldů. Po řnících pořádal dorost obřínkovou slavnost s průvodem a tanec. ráb. Posvičenská rábava byla pořádána ke konci října po 2 dni u Vyravi.

Rozvrstvení dle nábor. výr. zůstalo celkem stejné, jako i dle politic. přesvědčení. Rovněž nenastal přesun obyvatelstva přístěhov. a odstěhováními.

Podzim 1933 přinesl obrovské množství polních myši, které prožravaly všechny pšed, i mze a ušty jako sítu.

Myši spásaly jetel, přířínky a poškodily okimé obilí. Částečně zahyn. nachystanou otravou a vel. mrazy.

Majetek obce Brocné jest v účelní závěre za r. 1933 takto bilancován : Finanční poměry obce.

obec. pozemků 4 ha 65 a	- - -	12.000 Kč
" luk - " 26 "	- - -	800 "
hasičská sbornice	- - -	1200 "
" sbírka ruční	- - -	800 "
inventar s obecní knihovnou	- - -	1280 "
honní právo obce	- - -	100 "
cenné papíry předválečné	- - -	6000 " (pena)
IV. státní půjčka	- - -	900 "
půjčka práva z r. 1933	- - -	2000 "
vklad u Kámpelický v Broc.	- - -	3.606 "
" chudinsk. " "	- - -	1088 "

Přírůstek obce. majetku činil 7.009 Kč 58 hal.

Během r. 1933 byl splacen dluh u Kámpelický v Brocné na elektrisaci z r. 1929 v obnosu 10.000 Kč a na opravu školy, takže ke konci r. 1933 obec Brocná nemá žádných dluhů. Svědčí to o řádné správě obecních záležitostí.

Obec vybírá již několik roků různé obecní dávky :

z 1 hl piva 10 Kč, z dobytčích prasů po 2 Kč, dále menší dávky za komisionel. řízení a úřední výkony. Dávka z piva vynesla za r. 1933 = 1.370 Kč, dávka z prasů 1050 Kč. Obecní a školní přírůžky byly 250% při daňové nákladně 2.270 Kč.

Zpráva o smrti státníka a budovatele naší republiky Antonína Švehly dne 12. prosince hluboce se dotkla Umrtí Anton. Švehly.

všeho obyvatelstva. Pohřbu jeho dne 15. prosince 1933 v Hostivě u Prahy na rodním statku zúčastnil se ze okolní obce z republ. dorostu Josef Jule, rolník. Mnozí doma měli příležitost naslouchati proslavině a obřadům vysílaným rozhlasem. V den pohřbu mráz. vlna dosáhla nejvyšší - 23° C.